

gesloten dokter, maar door een onafhankelijk arts, gekozen door den verzekerde. Hiertegen is verzet aangetekend door de plaatselijke geneeskundige vakvereniging, met het gevolg, dat het Insurance committee de toegelaten vereeniging wist te be-
duiden, dat zij een verzekerde niet, door hem zijn rechten te onthouden, mocht dwingen, afstand te doen van zijn vrijheid om voor zijn geneeskundige behandeling naar eigen inzicht te zorgen (*Brit. med. Journ.*). Toch kan men er in komen, dat de vereeniging eerst geen zin had, ziekgeld te betalen op grond van de verklaring van een onbekende, die misschien alleen was gekozen in de hoop op die verklaring. Maar de eenvoudige oplossing der moeilijkheid, de in Nederland nu zachtjes aan algemeen als noodzakelijk erkende „scheiding van geld en lichaam”, wil, naar het schijnt, onzen overburen niet invallen.

DE ENGELSCHE ZIEKTEVERZEKERING NA DEN OORLOG. — De verzekeringscommissie van West Sussex heeft besloten, de andere commissieën in het land uit te noodigen tot een gemeenschappelijke bespreking van de maatregelen, die na den oorlog noodig zullen worden, omdat de verzekering dan rekening zal hebben te houden met de duizenden, die zullen terugkeeren uit den strijd met een slechte gezondheid. Men was van oordeel dat de schade, die dit voor de kassen zal opleveren, voor een deel zal moeten worden vergoed door den staat (*Lancet*). PINKHOF.

INGEZONDEN.

AANGEBOREN VERGROOTING DER SPEEKSELKLIEREN.

In mijn mededeeling betreffende de aangeboren vergrooting der speekselklieren (in n°. 24 van dit *Tijdschrift*) vermeldde ik, dat het mij niet gelukt was, noch in de Nederlandsche, noch in de buitenlandsche literatuur, een voorbeeld hiervan aan te treffen.

Naar aanleiding hiervan vestigt collega A. WELKER, te Amsterdam, er mijn aandacht op, dat HAGENBACH in de *Deutsche Zeitschr. f. Chir.* 93, bldz. 478, 1908, een overeenkomstig geval beschreven heeft, hetwelk ook door HEINEKE in Bd. VI der *Ergebnisse der Chir. u. Orthopaedie*, bldz. 239, wordt vermeld.

HEINEKE schrijft hierover, dat de primaire ontwikkeling van lymphangiomen binnen de kapsel der speekselklieren uitermate zeldzaam is, en dat het belangwekkendste geval van deze soort door HAGENBACH beschreven is. Dit kenmerkt zich door aangeboren symmetrische lymphangiomen in alle zes de speekselklieren, die alle in scherp begrensde, groote, weke gezwollen veranderd waren. De gezwollen waren beperkt binnen de kapsel der klieren en slechts op enkele plekken daar doorheen in het omgevende bindweefsel gewoekerd. Bij het anatomische onderzoek bleek, dat alle klieren in een aantal grootere en kleinere cysten met helderen sereusen inhoud veranderd waren, welke holten door dunne tusschenschotten, met één laag endotheel bekleed, van elkaar gescheiden waren; het in het midden der klier overgebleven klierweefsel was door de nieuwvorming uiteengedrongen, maar overigens nog geheel normaal.

Volledigheidshalve meende ik op deze mededeeling te moeten wijzen, terwijl ik aan collega WELKER mijn dank betuig.

Maastricht, 16 December 1914.

J. W. M. INDEMANS.